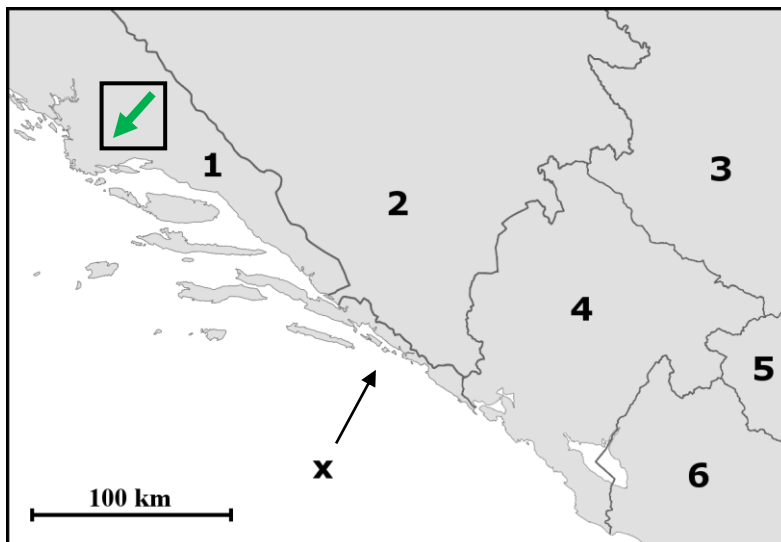

XXXVI OLIMPIADA GEOGRAFICZNA
Zawody III stopnia pisemne – podejście 2

ROZWIĄZANIA

Zadanie 8.

Odpowiedz na pytania odnoszące się do zamieszczonej mapy.

A. Podaj nazwy państw oznaczonych cyframi 1-6 oraz ich stolice.

	Państwo	Stolica
1	Chorwacja (Republika Chorwacji)	Zagrzeb
2	Bośnia i Hercegowina	Sarajewo
3	Serbia (Republika Serbii)	Belgrad
4	Czarnogóra	Podgorica
5	Kosowo (Republika Kosowa)	Prisztina
6	Albania (Republika Albanii)	Tirana

B. Podaj nazwę terminu z zakresu geografii politycznej, którego używa się na określenie obszaru stanowiącego część państwa, oddzielną od niego terytorium innego państwa (przykład: obszar oznaczony na mapie literą „X” stanowiący część państwa 1, oddzielony od niego terytorium państwa 2).

eksklaw

C. Podaj nazwę zabytkowego miasta znajdującego się na obszarze oznaczonym literą „X”, którego Stare Miasto zostało wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Dubrownik

D. Podaj nazwę zimnego, suchego i porywistego wiatru występującego najczęściej w chłodnej połowie roku na wybrzeżu przedstawionym na mapie. W kwadrat znajdujący się na mapie wrysuj strzałkę ilustrującą kierunek tego wiatru. Wyjaśnij, jak dochodzi do powstawania tego wiatru.

nazwa wiatru: **bora**

Bora powstaje w sytuacji, gdy nad lądem występuje wyż atmosferyczny, zaś nad Morzem Adriatyckim – niż atmosferyczny. Zimne powietrze gromadzi się na wschód od Gór Dynarskich, później przekracza ten łańcuch górski i opada ku wybrzeżu.

Zadanie 9.

A. Przyporządkuj wymienionym niżej terytorium nazwy państw, do których one należą.

Terytorium	Państwo
Ceuta i Melila	Hiszpania
Curaçao	Holandia
Gibraltar	Wielka Brytania
Grenlandia	Dania
Kabinda	Angola
Wyspa Bożego Narodzenia	Australia
Wyspa Wielkanocna	Chile
Wyspa Wniebowstąpienia	Wielka Brytania
Wyspy Kokosowe	Australia
Wyspy Owcze	Dania

B. Podaj nazwy wszystkich państw na świecie, które są całkowicie otoczone przez terytorium lądowe innego państwa.

Uwaga! Za udzielenie złych odpowiedzi będą przyznawane punkty ujemne.

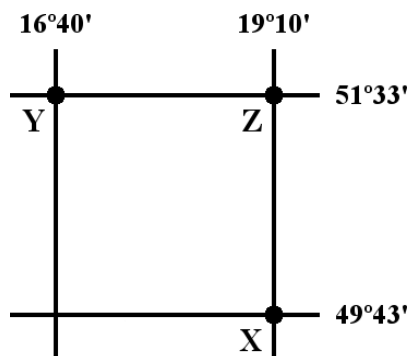
Lesotho, San Marino, Watykan

C. Podaj nazwę terminu z zakresu geografii politycznej, którego używa się na określenie państw całkowicie otoczonych przez terytorium lądowe innego państwa.

enklawa

Zadanie 10.

Pewnego dnia para samolotów *F-16 Jastrzęb* wykonywała lot ćwiczebny w pobliżu południowej granicy Polski. O godzinie 11:55 czasu lokalnego, gdy myśliwce znajdowały się w punkcie o współrzędnych 49°43'N, 19°10'E (punkt X na mapie), jeden z pilotów otrzymał rozkaz lotu do punktu o współrzędnych 51°33'N, 16°40'E (punkt Y).

A. Uszereguj wymienione niżej 4 trasy lotu z punktu X do punktu Y, od najkrótszej do najdłuższej. W miejsca wykropkowane wpisz odpowiednią cyfrę, a następnie wstaw między nimi odpowiednie znaki: < lub =.

- 1 – lot po loksodromie
- 2 – lot po ortodromie
- 3 – lot po południku 19°10'E, następnie po równoleżniku 51°33'N
- 4 – lot po równoleżniku 49°43'N, następnie po południku 16°40'E

..... **2** < **1** < **3** < **4**

trasa najkrótsza trasa najdłuższa

B. Jeśli trasa lotu z punktu X do punktu Y ma długość 270 km, zaś samolot będzie leciał ze średnią prędkością

1000 km/h, to czy jest możliwe, by jego pilot mógł zaobserwować tego dnia górowanie Słońca w punkcie Y?

Miejsce na obliczenia:

Czasu przelotu myśliwca z punktu X do punktu Y – 16 min 12 sek.

Różnica czasu między południkami 19°10' a 16°40'E – 10 min.

Odpowiedź (podkreśl poprawną odpowiedź lub wpisz odpowiednią liczbę):

Pilot samolotu (będzie miał możliwość / nie będzie miał możliwości) obserwowania tego dnia górowania Słońca w punkcie Y. Samolot przyleci do celu **1 min. i 12 sek.** (przed górowaniem/ po górowaniu) Słońca w tym punkcie.

Gdy samoloty znajdowały się w punkcie X, rozkaz otrzymał także pilot drugiego samolotu. Jego zadaniem był lot do bazy lotniczej o współrzędnych 51°33'N, 19°10'E (punkt Z). W której z wymienionych niżej miejscowości znajduje się ta baza lotnicza? Podkreśl poprawną odpowiedź.

- a) Dęblin
- b) Łask k. Łodzi**
- c) Mińsk Mazowiecki
- d) Powidz k. Gniezna
- e) Poznań-Krzesiny

Zadanie 11.

Odpowiedz na poniższe pytania odnoszące się do lotu myśliwca z punktu X do punktu Z (bazy lotniczej).

A. Wykonanie przez pilota którego z niżej wymienionych manewrów spowoduje skrócenie trasy lotu? Podkreśl poprawną odpowiedź.

- a) zwiększenie wysokości lotu
- b) zmniejszenie wysokości lotu**

B. Jeśli pilot zmniejszy wysokość lotu to siła Coriolisa (podkreśl poprawną odpowiedź):

- a) wywoła zmianę kierunku lotu myśliwca w prawo**
- b) wywoła zmianę kierunku lotu myśliwca w lewo
- c) nie wywoła zmiany kierunku lotu myśliwca

C. Jeśli pilot zwiększy prędkość lotu to siła Coriolisa (podkreśl poprawną odpowiedź):

- a) wywoła zmianę kierunku lotu myśliwca w prawo**
- b) wywoła zmianę kierunku lotu myśliwca w lewo
- c) nie wywoła zmiany kierunku lotu myśliwca

Zadanie 12.

A. Na trasie lotu samolotu, który leciał do bazy lotniczej (punkt Z), występowała burza. W pewnym momencie, tuż obok przelatującego myśliwca, uderzył piorun. Wykorzystując poniższe informacje zaznacz na mapie (strona 5) czerwoną kropką położenie samolotu po 1 minucie od tego wydarzenia.

Informacje dodatkowe:

- samolot leci z prędkością równą $\frac{2}{3}$ prędkości dźwięku
- załóż, że w momencie wystąpienia rozpatrywanego zjawiska, położenie samolotu pokrywało się z miejscem uderzenia piorunu

a) Wrysuj na mapie południki.

Uwaga! W odwzorowaniu mapy południki są do siebie równoległe.

b) Wyszukaj i zaznacz na mapie zieloną kropką punkt, w który uderzył piorun.

c) Wyszukaj i zaznacz na mapie czerwoną kropką punkt, w którym znajdował się samolot po 1 minucie od uderzenia pioruna.

B. Zakoloruj żółtą kredką obszar, na którym możliwe było usłyszenie grzmotu między 20 a 25 sekundą po zobaczeniu błyskawicy.

